

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕

เทศบาลตำบลเมืองยาว
อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง

คำนำ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้พัฒนา เครื่องมือการประเมินเชิงบวกเพื่อเป็นมาตรการป้องกันการทุจริต และเป็นกลไกในการสร้างความตระหนักให้ หน่วยงานภาครัฐมีการดำเนินงานอย่างโปร่งใสและมีคุณธรรม โดยใช้ชื่อว่า “การประเมินคุณธรรมและความ โปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินจำแนกออกเป็น ๑๐ ตัวชี้วัด โดยตัวชี้วัดที่ โดย ๑๐ การป้องกันการทุจริต (ตัวชี้วัดย่อยที่ ๑๐.๑ การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต ข้อ ๐๓๖ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต) กำหนดให้หน่วยงาน ภาครัฐ ต้องจัดให้มีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นประจำทุกปี องค์การบริหารส่วนตำบลแม่สุ่นในฐานะ หน่วยรับการประเมินจึงต้องดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ กระบวนการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายใน สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และแนวทางการประเมินความเสี่ยงทุจริตของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การ ทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท)

ดังนั้น เทศบาลตำบลเมืองยาว ในฐานะหน่วยงานภาครัฐที่เข้ารับการประเมิน จึงได้จัดทำ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์กระบวนการคลังว่าด้วยมาตรฐาน และหลักเกณฑ์ ปฏิบัติการควบคุมภายใน สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ และแนวทางการประเมิน ความเสี่ยงทุจริตของ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) เพื่อให้มั่นใจว่า เทศบาลตำบลเมืองยาว มีกลไกการบริหารจัดการความเสี่ยงทั้งในเชิงป้องกัน การ ค้นหาหรือตรวจรับ และการตอบสนองต่อการทุจริตของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือความ ชัดแย้งทางผลประโยชน์ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ ชื่อเสียง และความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้ส่วน เสียของเทศบาลตำบลเมืองยาว

เทศบาลตำบลเมืองยาว

เมษายน ๒๕๖๕

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

บทที่ ๑ ความเป็นมา

- ส่วนที่ ๑ หลักการและเหตุผล ๑
- ส่วนที่ ๒ วัตถุประสงค์ ๑
- ส่วนที่ ๓ ประโยชน์ของการประเมินความเสี่ยง ๑
- ส่วนที่ ๔ คำจำกัดความ ๒
- ส่วนที่ ๕ องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต ๒
- ส่วนที่ ๖ ประเภทความเสี่ยงการทุจริต ๓

บทที่ ๒ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕

- ส่วนที่ ๑ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตฯ ๔

บทที่ ๑
ความเป็นมา

ส่วนที่ ๑ หลักการและเหตุผล

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้ พัฒนาเครื่องมือการประเมินเชิงบวกเพื่อเป็นมาตรการป้องกันการทุจริต และเป็นกลไกในการ สร้างความ ตระหนักให้หน่วยงานภาครัฐมีการดำเนินงานอย่างโปร่งใสและมีคุณธรรม โดยใช้ชื่อว่า “การประเมินคุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ซึ่งถือเป็นการยกระดับให้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ โดย มุ่งหวังให้หน่วยงานภาครัฐที่เข้ารับการประเมิน ได้รับทราบผล การประเมินและแนวทางในการพัฒนาและ ยกระดับหน่วยงานในด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในการ ดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม เพื่อนำผลการประเมิน ไปเป็นกรอบในการพัฒนาและยกระดับการบริหารการ จัดการให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล เกิดการปรับปรุง ประสิทธิภาพในการให้บริการและการอำนวยความสะดวก ต่อประชาชน ให้เข้าถึงการบริการสาธารณะด้วย ความเป็นธรรมผ่านการปฏิบัติงานอย่างมีมาตรฐาน มีการประกาศขั้นตอนและระยะเวลาในการให้บริการอย่าง ชัดเจน นอกจากนี้ยังใช้เป็นแนวทางในการ ป้องกันประเด็นที่อาจเป็นความเสี่ยงหรือเป็นช่องทางที่อาจจะ ก่อให้เกิดการทุจริต การรับสินบน หรือ ก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน และสามารถยับยั้งการทุจริตหรือ ผลประโยชน์ทับซ้อนที่อาจเกิดขึ้นได้อย่าง เท่าทันสถานการณ์

ส่วนที่ ๒ วัตถุประสงค์

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่สุณ จัดทำขึ้นโดยมี วัตถุประสงค์ดังนี้

๑) เพื่อให้การประเมินความเสี่ยงการทุจริต สอดคล้องกับหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่า ด้วยมาตรฐาน และหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายใน สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ และแนวทาง การประเมินความ เสี่ยงทุจริตของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.)

๒) เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความ โปร่งใสของเทศบาลตำบลเมืองยาวให้มีความต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

๓) เพื่อเป็นแนวทางในการติดตามประเมินผลความเสี่ยงหรือช่องทางที่อาจจะก่อให้เกิด การทุจริต การรับสินบน หรือก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน และสามารถยับยั้งการทุจริตหรือผลประโยชน์ ทับซ้อนที่อาจ เกิดขึ้นได้อย่างเท่าทันสถานการณ์

ส่วนที่ ๓ ประโยชน์ของการประเมินความเสี่ยง

๑) การประเมินความเสี่ยงการทุจริต จะช่วยให้พนักงานทุกระดับขององค์การบริหารส่วน ตำบลแม่สุณ เกิดความตระหนักและให้ความสำคัญในการร่วมสร้างวัฒนธรรมที่ดีในการต่อต้านการทุจริต การรับสินบน หรือ ก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

๒) การประเมินความเสี่ยงการทุจริต จะเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจด้านต่างๆ ในการพัฒนาและปรับปรุงมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ส่วนที่ ๔ คำจำกัดความ

การทุจริต หมายถึง การปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติในตำแหน่งหน้าที่ หรือการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบในทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการให้สินบน การนำเสนอ หรือการให้คำมั่นว่าจะให้ การขอหรือการเรียกร้อง ทั้งทรัพย์สินเป็นจริยธรรม และกฎหมาย กฎ ระเบียบ นโยบาย ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลอื่นใดที่ดำเนินธุรกิจกับองค์กร เพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์อันมิชอบที่เกี่ยวข้อง

สินบน หมายถึง ทรัพย์สินหรือประโยชน์ (ส่วนบุคคลส่วนรวม) อื่นใด ที่เสนอว่าจะให้ สัญญาว่าจะให้ มอบให้ การยอมรับ การให้หรือการร้องขอสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันส่งผลต่อการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งในลักษณะจงใจกระทำการหรือไม่กระทำการขัดหน้าที่รับผิดชอบ

ทรัพย์สิน หมายถึง สิ่งมีมูลค่ามีตัวตน ได้แก่ เงินสด เช็ค ตราสารหนี้ ตราสารทุน ยานพาหนะ สินค้า อาคาร เป็นต้น

ประโยชน์อื่นใด หมายถึง สิ่งมีมูลค่ามีตัวตน ได้แก่ การราคา การความบันเทิง การบริการ การรับฝึกอบรม ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร สัมปทาน สัญญาเช่า หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หมายถึง การขัดแย้งแห่งผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ของหน่วยงานไม่ว่าตรงทางหรือทางอ้อม เป็นสถานการณ์บริหาร หรือพนักงานมีบาทหน้าที่ หรือ สัมพันธ์อื่นที่มีวัตถุประสงค์ผลประโยชน์ขัดแย้งกับบทบาทหน้าที่ในของหน่วยงาน ทำให้การปฏิบัติงานของผู้บริหาร หรือพนักงานนั้นความอิสระและเป็นกลาง ความขัดแย้งอาจเกิดขึ้นจากผลประโยชน์ส่วนตน ไม่สอดคล้องสอดคล้องกับผลประโยชน์หน่วยงานจึงทำให้ผู้บริหารหรือพนักงานต้องสภาวะการณ์ที่ต้องเลือกอย่างอย่างหนึ่งซึ่งอาจก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อหน่วยงานและอาจนำไปสู่การทุจริตประพฤตินิชอบ

การยกยอกทรัพย์สิน หมายถึง พฤติกรรมมิชอบที่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อการครอบครองหรือใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์กรอย่างไม่ถูกต้อง หรือเป็นเหตุให้หน่วยงานสูญเสียทรัพย์สิน โอกาส หรือ ประโยชน์อื่นใด โดยมีเจตนาที่จะหาประโยชน์ส่วนตนและผู้อื่น (เช่น คนในครอบครัว ญาติ พวกพ้อง เป็นต้น)

การทุจริตการรายงาน หมายถึง การปรับปรุงแก้ไขรายงานต่างๆไม่ว่ารายงานทางการเงิน เช่น การบันทึกการเงิน งบการเงิน การรายงานข้อมูลทางการเงิน เป็นต้น และรายงานทางการเงิน เป็นต้น และรายงานที่ไม่ใช่การเงิน เช่น รายงานการบริหาร รายงานผลการปฏิบัติงาน เป็นต้น เพื่อปิดบังการยกยอกทรัพย์สิน บิดเบือนหรือการปิดบังข้อมูล หรือการกระทำที่ไม่เหมาะสม หรือเพื่อหาประโยชน์ต่อตนเอง และผู้อื่น ซึ่งส่งผลให้รายงานนั้นขาดความ ถูกต้อง ครบถ้วน และเชื่อถือได้

ส่วนที่ ๕ องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle) ประกอบด้วย ๓องค์ประกอบ ดังนี้

๑. Pressure/Incentive: แรงกดดัน แรงจูงใจ สิ่งเร้า สิ่งกระตุ้น ที่ผลักดันให้คนๆหนึ่งกระทำทุจริต

/...๒. Opportunity:

๒. Opportunity: โอกาสซึ่งเกิดช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน

๓. Rationalization: การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำ

ส่วนที่ ๖ ประเภทความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติหรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘)
๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

รายงาน/แผนการประเมินความเสี่ยงทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ของเทศบาลตำบลเมืองยาว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ที่	โครงการ/กิจกรรม	ประเด็น/ขั้นตอน/กระบวนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบ/กระตุ้นให้เกิดการทุจริต	การควบคุม/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับของความเสียหาย					มาตรการป้องกันเพื่อไม่เกิดการทุจริต	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ
						ไม่มี	ต่ำมาก	ต่ำ	กลาง	สูง		
๑.	งานพัสดุและทรัพย์สิน (กองคลัง)	การนำทรัพย์สินทางราชการไปใช้อย่างไม่เหมาะสม	เจ้าหน้าที่นำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตหรือนอกสถานที่ที่ได้รับอนุญาต เช่น ราชการ	๑.งานพัสดุไม่ควบคุมการใช้ทรัพย์สินหรือไม่ติดตามการใช้ทรัพย์สินที่อยู่ในการควบคุมดูแล ๒.เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนตัวเป็นหลัก	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการใช้และรักษารถยนต์ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม	/					๑.มาตรการจัดทำคู่มือการป้องกันการผลประโยชน์ทับซ้อน ๒.กิจกรรมให้ความรู้เรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนแก่บุคลากรฯ	จำนวนผู้ร้องเรียนเกี่ยวกับ การใช้ทรัพย์สินของทางราชการ

หน่วยงานผู้รับผิดชอบประเมินความเสี่ยง.....สำนักปลัด.....

ชื่อผู้รายงาน.....นางศิริกัล ศรีชูจิตร ตำแหน่ง นิติกรปฏิบัติการ.....